

Granskas manliga och kvinnliga politiker olika i medierna?

En studie av 92 politiska skandaler mellan 1997-2010

Tobias Bromander, doktorand i statsvetenskap

tobias.bromander@lnu.se

Institutionen för samhällsvetenskaper,
Linnéuniversitetet

Första utkast till artikel

Papper presenterad vid Statsvetenskapliga förbundets årsmöte, Göteborg,
30 september – 1 oktober 2010

Inledning

Det heter att alla är lika inför lagen men är alla lika inför mediernas politiska granskning och rapportering? Beskrivs och granskas kvinnliga politiker på samma sätt som deras manliga kollegor i politiska skandaler?

Efter att statsminister Fredrik Reinfeldt tillkännagivit sin alliansregering den 6 oktober 2006 följde en månad av starkt medialt fokus på de fyra moderata statsråden Anders Borg, Tobias Billström, Maria Borelius samt Cecilia Stegö Chilò. Samtliga kom att genomgå en intensiv massmedial granskning för uteblivna inbetalningar av TV-avgift och användande av svarta tjänster för barnpassning och städhjälp. Trots många likheter mellan de fyra statsrådets politiska skandaler emellan, kom de att tydligt skilja sig åt vad gäller medierapporteringens omfattning, innehåll och form (Bromander 2007). I flera medier kom medierapporteringens olikheter att diskuteras med utgångspunkt från de politiska huvudpersonernas kön (Bergh 2006; Ekdal, 2006; Garne och Nesser, 2006; Schyman 2006). Den intuitiva känslan av att medierna behandlar manliga och kvinnliga politiker olika i rapporteringen av politiska skandaler kan kännas befogad. Frågan är dock om en eventuell förekomst av könsskillnader i medierapporteringen av politiska skandaler bildar ett mönster som går igen i andra politiska skandaler?

Syftet med artikeln är att undersöka om det förekommer en journalistisk dubbelstandard i medierapporteringen av politiska skandaler, där män och kvinnor prioriteras olika i rapporteringens omfattning, innehåll och form.

Den journalistiska dubbelstandarden och dess konsekvenser

En medierapportering som skiljer sig åt beroendes på den politiska huvudpersonens kön är att betrakta som en journalistisk dubbelstandard. Med dubbelstandard avses två olika journalistiska normer, ideal eller principer och som används vid medierapportering om män och kvinnor i politiken. Dessa kan vara såväl medvetna som omedvetna. Den journalistiska dubbelstandarden innehåller ingenting positivt utan riskerar att förstärka och cementera stereotypa uppfattningar och föreställningar om män och kvinnor i politiken. En journalistisk dubbelstandard i medierapporteringen av politiska skandaler riskerar att förstärka *jämlikhetsproblem*, *jämställhetsproblem* och *demokratiproblem*.

En första risk ligger i att en ojämlik medierapportering kan leda till att män eller kvinnor väljer att lämna politiken om den massmediala pressen är för stor. Inte alla ställer upp på att få hela sitt tidigare liv offentligt granskat och att ständigt stå under medial bevakning. Den balans som finns mellan könen i Sveriges riksdag riskerar att försämrans när politikens massmediala pris blir för högt.

En andra risk ligger i att kvinnors representation på höga politiska positioner minskar eller förblir oförändrad. En ojämlik medierapportering kan leda till att människor sänker sina politiska ambitioner genom att inte aspirera på höga positioner eller genom att tacka nej till erbjudanden som uppkommer.

En tredje risk är att en sjunkande kvinnlig representation leder till att legitimiteten för politiska beslut minskar på grund av att stora väljargrupper har svårt att identifiera sig med de valbara politikerna. Minskad legitimitet och avsaknad av starka och framgångsrika kvinnliga förebilder kan göra politiken mindre intressant för delar av väljarkåren.

En fjärde risk ligger i att politiken går miste om viktiga dimensioner om kvinnor inte är representerade. Den politiska debatten och dess beslut går därmed miste om betydelsefulla perspektiv och infallsvinklar.

En femte risk är att synen på manliga och kvinnliga politiker förändras till det negativa. En journalistisk dubbelstandard kan skapa och förstärka uppfattningar om vad som är moraliskt acceptabelt och oacceptabelt. Överträdelser som är accepterade för en kvinna kan vara oacceptabla för en man och tvärt om.

Tidigare erfarenheter

Det vetenskapliga studiet av politiska skandaler och mediernas rapportering om män och kvinnor i politiken är områden som är under uppväxt. Trots betydande nationell och internationell forskning saknas svar på viktiga forskningsfrågor. Den dominerande media och kommunikationsforskningen på området behöver kompletteras med statsvetenskapliga perspektiv. Utifrån två breda penseldrag kan föreliggande studie sättas i relation till tidigare forskning om media, kön och politiska skandaler.

1) Medierapportering om män och kvinnor i det vardagliga politiska livet

Det vardagliga politiska livet inkluderar inte politiska skandaler. Även om politiska skandaler inträffar med en hög frekvens och ibland hänger sig kvar länge i folkets medvetande är de inte att betrakta som ett normaltillstånd. Medias påverkan på människors värderingar av politiska partier, kandidater och förslag sker genom hur *mycket* som rapporteras och om *vad* som rapporteras (Kahn 1991b; Goldenberg and Traugott 1984; 1987). Studier om hur manliga och kvinnliga politiker framställs i medierna visar på många skillnader mellan könen. Studier av amerikanska senatsval visar att i jämförelse med manliga kandidater erhåller kvinnliga kandidater en mindre mediebevakning samtidigt som den fokuserade mer på kandidaternas duglighet som politiker och mindre på deras inställning i sakfrågor (Kahn & Goldenberg 1991). I mediebevakningen av amerikanska val missgynnas kvinnliga politiska kandidater genom att personlighetsdrag fokuseras före sakfrågor (Heldman, Carroll och Olson, 2000; Kahn 1992; Aday & Devitt 2001; Bystrom 2005; Sundin, 2008). I medierna ägnas en större fokus på kvinnornas kön, civilstånd och familjesituation än bland rapporteringen om deras manliga konkurrenter (Bystrom, Robertson och Banwart, 2001). I Storbritannien fokuserar medierapporteringen av kvinnliga politiker på aspekter som ålder, utseende, familjestatus och klädval (Ross & Sreberny-Mohammadi, 1996; 1997; Fowler 1991; Liran-Alper).

Uppfattningen att media riktar strålkastarljuset från de politiska sakfrågorna och mot irrelevanta aspekter som inte är förekommande i rapporteringen kring manliga politiker uttrycks av flera även i Sverige (Olofsson 2009, Jarlsbro 2007). Kunskapen om skillnaderna i mediernas rapportering av män och kvinnor i det vardagliga politiska livet är god samtidigt som kunskaperna bekräftats i studier över hela världen.

2) Medierapportering om män och kvinnor i extrema politiska situationer

En politisk skandal är en extraordinär händelse och som uppkommer plötsligt, bryter av normala rutiner och planering och kräver en omedelbar uppmärksamhet på den inträffas situationen. Flera betydande studier finns sedan tidigare på området. Dessa har dock nästan uteslutande den kvalitativa fallstudien som tillvägagångssätt och fokuserar på stora skandaler. Inom forskningen om politiska skandaler saknas heltäckande studier över tid och som inkluderar alla storlekar på skandaler. I en studie om Ove Rainer och Laila Freivalds fann

Lars Nord (2001) skillnader i hur medierna bevakat de två skandalerna. Också Staffan Wahlbergs studie om Sahlinaffären och dataintrångsaffären fann intressanta skillnader mellan de två skandalerna. I en studie om Anna Sjödin och Per Bill fann journalisten Ann Charlott Alstadt (2007) en obalanserad mediebevakning av de två skandalerna. I en studie av Gudrun Schyman, Jan O Karlsson och Laila Freivalds fann Åsa Kroon och Mats Ekström (2006) könsskillnader i de bilder och bildspråk som medierna används sig av i rapporteringen av deras skandaler. I boken *Drevet går – om mediernas hetsjakt*, av journalisten Anders Pihlblad (2010) ger flera kvinnliga politiker uttryck för skillnader i mediebevakningen om män och kvinnor i politiska skandaler. Våra förväntningar på politiker formar våra reaktioner på en uppkommen politisk skandal. Stereotypa föreställningar om manligt och kvinnligt kan göra att vissa skandaler uppfattas som mer skandalösa än andra. I en studie om Gudrun Schyman visar Åsa Kroon (2007) hur stereotypa föreställningar påverkar människors inställning till män och kvinnor i politiska skandaler. Som tidigare påpekats är fokus för många studier två eller tre medialt uppmärksammade skandaler. Mindre uppmärksammade skandaler och politiker faller bort i studierna. Kunskaperna från fallstudier om medierapporteringen om män och kvinnor i politiska skandaler behöver kompletteras med kunskaper som bygger på kvantitativt insamlande av data som sträcker sig över en längre tid och som beaktar fler skandaler än ett fåtal.

Studiens genomförande

Studiens undersökningsperiod sträcker sig från 1997-01-01 till 2010-04-30 och inkluderar 92 politiska skandaler. De politiska skandalerna har analyserats och bearbetats genom en kvantitativ innehållsanalys av 4345 tidningsartiklar från *Aftonbladet*, *Dagens Nyheter*, *Expressen* och *Svenska Dagbladet*. Lokala och regionala tidningsmedier är ej inkluderade i studien. Även det visuella TV-mediet och radio har utelämnats i avhandlingen. Valet av avhandlingens tidningsmedier har skett utifrån de tre aspekterna *täckning*, *utrymme* och *tillgång*. Det är de tryckta tidningsartiklarna som utgör den fysiska papperstidningen som ingår i studien. Tidningsartiklar som är producerad för ett tidningsmediums internetupplaga är inte inkluderad i studien. Samtliga skandaler i studien har huvudpersoner som har nationella eller internationella politiska förtroendeuppdrag när den politiska skandalen uppdragas. Inga kommunala eller regionala politiska skandaler ingår i studien.

Att definiera skandalens start- och slutpunkt kan vara bekymmersamt. Med startpunkt avses den första artikeln som publiceras i något av de fyra studerade medierna. Att definiera vad som utgör ett slut på en politisk skandal är svårare att göra än att definiera dess början. Med slutpunkt avses den sista artikeln som publiceras i något av de fyra studerade medierna. En skandal kan dock återuppväckas och ges nytt liv om nya uppgifter framkommer vid en senare tidpunkt.

Det är mediebilderna av de politiska skandalerna som står i fokus för studien. Med mediebild avses den samlade rapportering som en enskild skandal ges av ett eller flera medier. I studien utgörs mediebilderna av tidningsartiklarnas brödtext, inklusive ingressen. Artiklarnas rubriker, bilder bildtexter och har inte varit föremål för analys.

Utifrån operationaliseringar har en kodblankett utvecklats med 66 frågor med avseende på medierapporteringens tre grundelement *omfattning*, *innehåll* och *inriktning* samt *form*.

Den politiska skandalens kännetecken

Den politiska skandalen är inte en modern företeelse. Politiska oegentligheter har förekommit så länge som politik har förekommit. Dock har utvecklingen av den moderna politiska journalistiken i hög grad kommit att innebära att *skandalen* används som nyhet i större utsträckning än tidigare (Nord, 2001:20ff). Den politiska skandalen har kommit att bli ett viktigt och återkommande inslag i den politiska journalistiken och som även sätter sin prägel på dess medierapportering av manliga och kvinnliga politiker. Förutsättningarna för den politiska journalistiken eller ”skildringen av den politiska verkligheten och det politiska skeendet” (Nord 2001:17) har kommit att genomgå stora förändringar under de senaste 40 åren. De amerikanska Washington Post-journalisterna Carl Bernstein och Bob Woodwards avslöjande av Watergateskandalen 1972 innebar en journalistisk brytpunkt på många sätt. Från att tidigare fokuserat på en *informerande* journalistik blir Watergateavslöjandet i flera avseenden en startpunkt för den *granskande* journalistiken (Strömbäck, 2003:19ff). I kölvattnet av Watergate publicerade Peter Bratt och Jan Guillou ett avslöjande om Informationsbyrån, IB, i tidningen Folket i Bild/Kulturfront 1973. I en svensk kontext har den granskande journalistiken inneburit avslöjande av flera stora politiska skandaler som Geijeraffären, Boforsskandalen, Ebbe Carlsson skandalen och Mona Sahlins Tobleroneskandal.

Intuitivt upplever många människor att de vet vad en skandal är för något. Uttrycket ”det är en skandal!” känns igen från många sammanhang och riskerar i dagligt tal att användas utan någon eftertanke om dess egentliga innebörd. Slentrianmässigt användande av skandalbegreppet ger upphov till några principiellt viktiga frågor rörandes vad en politisk skandal är för något, hur den uppstår, vilka som är dess kännetecken och vad som skiljer en politisk skandal från andra skandaler? (jfr Louge 1988:256).

Enkelt uttryckt består skandalen av två delar, *överträdelse* och *reaktioner* på överträdelsen (Jimenez, 2004:1100). I boken *Political Scandals – power and visibility in the media age* definierar den brittiske sociologen John B. Thompson (2000:13) en skandal som ”Actions or events involving certain kinds of transgressions which becomes known to others and are sufficiently serious to elicit a public response.”. Den svenska förvaltningsforskaren Patrik Johansson (2004:55; 2002:46) stämmer in i Thompsons argumentation av skandalen och menar att en den kännetecknas av att ”Aktörer genom handling, förhållningssätt eller position kopplas till en överträdelse som andra än aktörerna finner upprörande eller som bryter mot vad som förväntas av aktören.”.

Den politiska skandalen kan uppstå på två olika sätt. Den kan (i) upptäckas eller den kan (ii) skapas (Wibäck, Forstorp och Economu, 1998:8). I upptäckten, som bygger på slump och tillfälligheter, kan journalisten ”ramla över” en händelse eller en överträdelse genom arbetet med andra uppdrag.¹ I den skapade politiska skandalen föreligger ett planerat arbete med en hypotes om ett visst utfall. Det är således inget slumpartat arbete utan bygger på en kunskap eller känsla om vad som skall granskas och vilka personer som skall granskas. Det riktade sökljuset eller granskningen kan innebära att politiker granskas på olika sätt och med olika intensitet. Sökljuset kan riktas mer intensivt mot kvinnliga politiker än mot manliga politiker och tvärtom. I den skapade politiska skandalen kan det naturligtvis finnas en slump över *vad*

¹ Ett tydligt exempel på den politiska skandalen som en upptäckt är Peter Bratts bevakning av Carl Greger Serungs porrklubb TABU i Stockholm. Vid bevakningen av klubben fann Bratt, av en händelse, den förre ordföranden för TCO, Björn Rosengren avlägga ett besök, vilket inte var motivet för den journalistiska uppdraget eller låg till grund för beslutet av bevakningen av klubben (Bratt, 2007).

som upptäcks men ej över *att* någonting upptäcks. Wibäck, Forstorp och Economu, (1998:14) tillskriver den enskilda journalistens *blick, förförståelse* och *vilja att avslöja*, som viktiga drivkrafter för uppkomsten av politiska skandaler.

I den teoretiska litteraturen identifieras ett flertal aspekter som skiljer skandalen från en *icke-skandal*.² För det första måste det föreligga någon form av *överträdelse* av de moraliska värden, normer eller koder som är accepterade i ett samhälle vid en given tidpunkt eller av de stiftade lagarna. Skandalen är en överträdelse som bryter mot förväntningar som bestäms av ett samhälles sociala omgivning (Markovits och Silverstein, 1988:4).

Utöver förekomsten av en juridisk och/eller etisk överträdelse förutsätter skandalen för det andra att någon ges *kännedom* om överträdelsen och som efter ett offentliggörande leder till en *kraftig social reaktion*, exempelvis vrede och ilska, och som skiljer sig från ett vanligt missnöje (Sherman 1989:888). Sociologerna Kerstin Jacobsson och Eva Sandstedt (2005:133) understryker att den politiska skandalen är ett kollektivt utbrott av upprördhet.

För det tredje är skandalen en oväntad händelse och som innehåller ett överraskningsmoment genom dess plötsliga uppkomst (Sherman 1989:888). För det fjärde kännetecknas en skandal av en förtroenderelation mellan huvudpersonen och de som reagerar på skandalen och som kan resultera i ett minskat förtroende (Sherman 1989:888). Även huvudpersonens *rykte* riskerar att försämrats till följd av människors fördömande av huvudpersonens överträdelse (Thompson 2000:14).

För det femte måste skandalens information göras tillgänglig för andra människor. Ett offentliggörande av en skandal är centralt eftersom den aldrig kan vara hemlig utan måste vara *känd* (Johansson, 2004:55). För det sjätte måste skandalen ha någon person som kan ställas till ansvar för överträdelsen (Lull och Hinerman, 1997:11).

Den politiska skandalen uppstår i en situation med politiska aktörer (Thompson 2000:91).³ Med politisk skandal avses "a public opinion reaction against a political agent regarded accountable for certain behavior that is perceived as an abuse of power or a betrayal of the social trust on which that agent's authority rests." (Jiménez, 2004:1100)

Den politiska skandalen har dock kommit att förändras. Den klassiska skandalen har ersatts av en ny och modern typ av skandal, den *medierade* skandalen, där mediernas roll och betydelse förändrats. Med en medierad politisk skandal avses "events which are played out in the media" (Thompson, 2000:85). I dessa skandaler, där medierna inte bara rapporterar om skandalen utan blir en central aktör för skandalens utveckling och utfall, riskerar en journalistisk dubbelstandard att bli påtaglig. Den medierade politiska skandalen har fyra kännetecken. För det första, och det mest självklara, *utspelas skandalen huvudsakligen i medierna*. För det andra spelar medierna en *aktiv roll i den medierade skandalens utveckling*. Händelseutvecklingen drivs fram utav andra aktörer än skandalens egentliga huvudaktörer. För det tredje kännetecknas den medierade politiska skandalen av att den pågår under en *längre tid och i flera medier*. Tidsfaktorn är väsentlig för att medierna skall kunna rapportera

² Den vetenskapliga litteraturen ger fler betydelsefulla aspekter av skandalen än de som här redogörs för (se Lull och Hinerman, 1997; Thompson 2000). Här diskutera endast de aspekter som är centrala för den politiska skandalen.

³ Med politisk skandal avses "a public opinion reaction against a political agent regarded accountable for certain behavior that is perceived as an abuse of power or a betrayal of the social trust on which that agent's authority rests." (Jiménez, 2004:1100)

om reaktioner och kommentarer till huvudpersonens överträdelse. För det fjärde är *utgången av den uppkomna skandalen oviss*. Ovissheten om *när* och *hur* en skandal slutar ger skandalen en spänning och nerv samtidigt som den kan upprätthålla ett intresse för den inträffade händelsen.

Den granskande politiska journalistikens utifrånperspektiv riskerar att förvandlas till ett inifrånperspektiv om de själva utgör en del av skandalens utveckling. Politiska skandaler med stora inslag av en medierad rapportering riskerar även att medföra att skandaler med liknande omständigheter och moraliska eller juridiska överträdelser ges olika betydelser och olika mediala konstruktioner. Risken för en journalistisk dubbelstandard innebär att män och kvinnor i politiska skandaler kan komma att ges olika medierapportering utifrån huvudpersonens kön.

Teoretiska utgångspunkter och analyschema

Mediernas rapportering kan delas in i tre delar, dess *omfattning*, *innehåll* och *form*. Omformulerat för politiska skandaler kan mediernas rapportering förenklas till frågan *vem granskas i vilken omfattning, med vilket innehåll och i vilken form*. Förekomsten av en eventuell journalistisk dubbelstandard, där politiska skandaler ges olika prioriteringar i medierapporteringen, kan återfinnas i dess samtliga delar.

Vem granskas i vilken omfattning?

Medierna spelar en viktig roll när de dagsaktuella politiska frågorna definieras (Kitzing 2000:27). Mediernas *dagordningsmakt* innebär en makt över vilka politiska skandaler som ges en stor eller en liten medial uppmärksamhet. Med dagordning avses ”den uppsättning frågor som diskuteras och som kan komma att bli föremål för politiska beslut i någon form” (Strömbäck 2004:30). Omfattningen av medierapporteringen av en politisk skandal bestäms delvis av mediernas dagordningsfunktion och som innebär en makt över tre centrala aspekter av rapporteringen av politiska skandaler; (i) *vilka* politiska skandaler anses viktiga att rapportera om (ii) *hur* de politiska skandalerna gestaltas samt (iii) *när* de politiska skandalerna tas upp respektive ned från dagordningen (Strömbäck 2004:30).

Dagordningsteorin delas in i två delar eller *nivåer* (Lopez-Escobar mfl. 1998). Den första nivån fokuserar på politiska *sakområden* eller *objekt*, dvs. relationen mellan vilka frågor som prioriteras av medierna och medborgarna, medan den andra nivån fokuserar på *attribut*, dvs. relationen mellan de frågor som medierna prioriterar och medborgarnas uppfattningar i samma frågor (McCombs mfl. 1997a, McCombs och Reynolds 2002:10ff).

Vem granskas med vilket innehåll?

Utifrån *the second level of agenda-setting*, har ett flertal teorier utvecklats. I denna studie används *framing* som teoretisk utgångspunkt mot bakgrund av dess fokus på mediernas ”story presentation” (Ghanem 1997:9). Teorin om framing är en utveckling av dagordningsteorins frågor om *vilka* händelser som medierna rapporterar om till en fokus på frågor om *hur* dessa händelser rapporteras om i media. En artikelförfattare gestaltning av en politisk skandal har stor betydelse för hur den senare uppfattas av läsarna.⁴

⁴ Psykologiforskarna Amos Tversky och Daniel Kahneman fann 1981 att identiska budskap som uttrycks på olika sätt, ger betydande konsekvenser för de val människor gör på grundval av det budskap som presenterats.

Mediernas gestaltningar av politiska skandaler är medvetna handlingar vilket kan resultera i situationer där politiska skandaler med liknande karaktärsdrag ges olika gestaltningar. Män och kvinnor kan ges olika gestaltningar. Tankegångarna om framing springer från den kanadensiske sociologen och antropologen Erving Goffman (1974) men har, bland annat, kommit att utvecklas av den amerikanska media och kommunikationsforskaren, Robert M. Entman (1989a; 1989b; 1993). Med framing avses:

” to frame is to *select some aspects of a perceived reality and make them more salient in a communicating text, in such a way as to promote a particular problem definition, causal interpretation, moral evaluation, and/or treatment recommendation* for the item described”.
(Entman 1993:52)

Entmans tankegångar är uppbyggda kring två grundläggande antaganden; *selection* och *salience* (Entman 1993:52). Selection bygger på att varje nyhetsmedium är begränsat där exempelvis varje tidning har X antal sidor och där varje artikel kan ha Y antal ord. Salience innebär en prioritering av vilken information som ges utrymme i medierapporteringen och en tanke om hur den skall presenteras.⁵ Viss information samt vissa aspekter av en händelse blir därmed mer framträdande än andra (Strömbäck 2000:217). Detta gör att information framhålls på bekostnad av annan information.⁶ Selection och salience medför att två likadana politiska skandaler inte behöver ges likadana gestaltningar. Framing eller gestaltning hjälper läsaren att bilda sig en uppfattning om händelser genom att den *definierar problem, identifierar problemorsaker, uttrycker moraliska omdömen och ger förslag på lösningar och åtgärder*. I en verklighet utan journalistisk dubbelstandard ges politiska skandaler med liknande karaktärsdrag liknade gestaltning och män och kvinnor ges en liknande gestaltning.

Vem granskas i vilken form?

Medierapporteringens dramaturgi kan beskrivas utifrån begreppet *medielogik*. Enkelt uttryckt handlar medielogiken om varför mediernas texter har den form och innehåll som de har. Kent Asp (1990:8) beskriver detta som frågan om hur medierna ”tänker”. Den norske samhällsvetaren Gudmunds Hernes (1978:178) resonerade tidigt om att samhället kännetecknas av ett överskott på information och ett underskott på uppmärksamhet, vilket leder till en konkurrenssituation mellan medierna i att fånga publikens uppmärksamhet. Inte minst gäller detta i medierapporteringen av den politiska skandalen. Olof Petterson och Ingrid Carlberg (1990:94) konstaterar i *Makten över tanken* att ”den journalistiska metoden att berätta ger massmedia en alldeles egen logik”. Genom medierna ges människor en överblick över verkligheten. Alla nyheter är dock bearbetningar av verkligheten, dvs. omformade berättelser och förvrängda bilder av händelser (Ghersetti, 2004:253, 2000:2ff). Bearbetningar av verkligheten sker genom en omedveten utvecklad arbetsmetod (Strömbäck 1997:9).

Politikens medialisering är en förändring, där utvecklandet av en medielogik utgör en central del. Enligt Anna Edin och Kristina Widestedt (2001:8) medför medielogiken att mediernas innehåll standardiseras och likformas genom ett på förhand definierat format. Medielogiken är ett perspektiv eller ett sorts tillvägagångssätt för att tolka händelser och skeenden i vår omvärld (Altheide och Snow 1991:9). Medielogiken innebär att händelser som inte passar in i

⁵ Maria Braden (1996:3) illustrerar problematiken med *selection* och *salience* på ett förtjänstfullt sätt när hon säger att ” the media operate much like a camera with a tephoto lenz, zooming in on certain issues, events, and people and bringing them into sharp relief. But only so much will fit in the frame. Other things must be left out, and still others will be in the background of a picture, out of focus and considered unimportant.”:

⁶ Denna dubbelsidighet understryks av kommunikationsforskarna Joseph Cappella och Kathleen Hall Jamieson (1997:58).

mediernas tankemönster och arbetslogik har en ringa chans att bli nyheter. Medielogiken delas ofta upp i de sju beståndsdelar.

Tillspetsning innebär en anpassning till en verklighet med ett mycket begränsat utrymme. Det begränsade utrymmer finns i såväl tid som rum. Exempelvis måste politiker fatta sig kort vid tv-framträdanden genom en brist på tid. I den politiska skandalen riskerar nyanser och alternativa perspektiv att försvinna i medierapporteringen då tillspetsningen är en förutsättning för att nyheten skall kunna konkurrera om uppmärksamheten med andra nyheter.

Krav på *förenkling* innebär att komplexiteten måste reduceras (Strömbäck 1998:20). Konsumenternas tidsbrist ställer krav på enkelhet i medierapporteringen. Journalistikforskaren Lars J Hultén (1993:216) menar att massmediernas förklaringar ofta förutsätter förenklingar. Medierna konkurrerar med andra medier om konsumenternas uppmärksamhet men även med andra aktiviteter och händelser i människors vardag. Nyheterna formas till lättsmälta och förenklade beskrivningar av verkligheten. Med kravet på förenkling riskerar den gråvita verkligheten ersättas med en enbart vit eller svart verklighet. Förenkling riskerar att medierapporteringen trivialiserar en komplex verklighet.

En *polarisering* av medieinnehållet krävs för att upprätthålla ett intresse bland konsumenterna. Enkelt innebär det att svart ställs mot vitt. Strömbäck (1998:20) beskriver polariseringen som att de enkla uppfattningarna framhålls medan ”å-ena-sidan-och-å-andra-sidan”-resonemangen utesluts. Ytterlighetsargument ställs gärna emot varandra.

Intensifiering av medierapporteringen innebär att snabba och oväntade händelseförlopp är intressanta eftersom de, liksom polarisering, skapar och bibehåller uppmärksamhet. Konfrontation av extremåsikter i ett debattprogram är att föredra före en lugn och sansad diskussion. Snabba vändningar och kast i en politisk skandal ger bränsle åt människors uppmärksamhet.

Konkretion eller enkelhet är även centralt i medierapporteringen. Det enkla är lättare att ta till sig och förhålla sig till än det komplexa. Det är även lättare att rapportera om det konkreta än det abstrakta (Strömbäck 1998:20). Konkretion riskerar att skapa en medierapportering som kräver litet engagemang av läsaren. Som mediekonsument behöver jag ”inte behöva tänka så mycket”.

Personifieringen av politiker i medierapporteringen har lett till kändisstatus och skapar en identifikation hos läsarna. Att kunna koppla ihop en nyhet till en person ökar möjligheten till uppmärksamhet (Jarlbro, 2004:63), eller som Hultén (1993:225) uttrycker det; ”Människans största intresse är människan själv.”. Personifiering skapar en känsla av igenkänning som hjälper läsaren att skilja skurkar från hjältar.

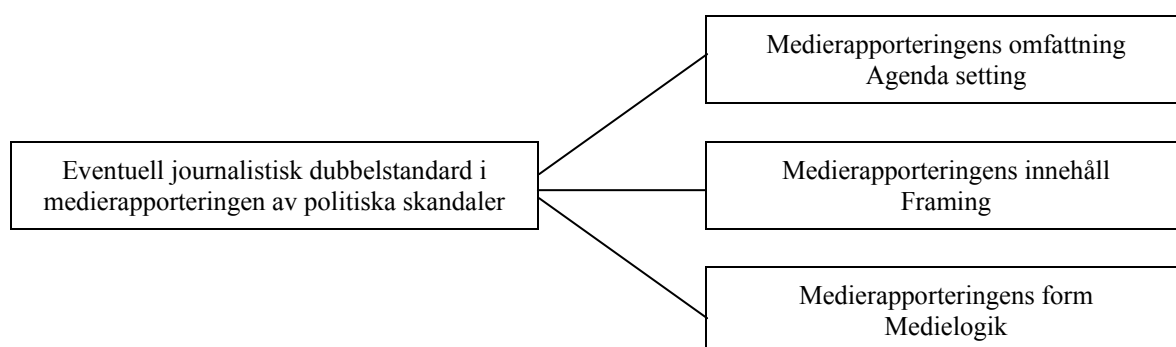
Med personifiering följer en *intimisering* som låter nyhetskonsumenten ta del av någonting som borde vara förbehållet det privata. I den politiska skandalen kan privata förehavanden få långtgående konsekvenser för möjligheten för utförande av offentliga arbetsuppgifter. Intimisering innebär att en person blir en sorts allmän egendom på ett sätt som suddar ut gränsen mellan det privata och det offentliga.

Den sista aspekten av medielogiken är *stereotypisering* som innebär att människan använder sig av stereotyper för att hantera den komplexa verkligheten och för att kompensera för bristande kunskaper och förståelse. Stereotyper hjälper människan att bedöma och uppfatta

andra människor genom att erbjuda generaliseringar och förenklingar (Angelöw och Jonsson 2000:106f). Genom stereotyper kan läsaren identifiera hjältar och skurkar genom att enkelt stoppa in individer och händelser i fördefinierade fack.

En eventuell journalistisk dubbelstandard i medierapporteringen av politiska skandaler kan urskiljas genom de tre teoretiska perspektiven *agenda setting*, *gestaltningsteorin* och teorin om *medielogik*. Perspektiven gör det möjligt att urskilja om ett kön gynnas respektive missgynnas i mediernas bevakning av politiska skandaler. I figur 1 presenteras artikelns analyschema.

Figur 1: Analyschema

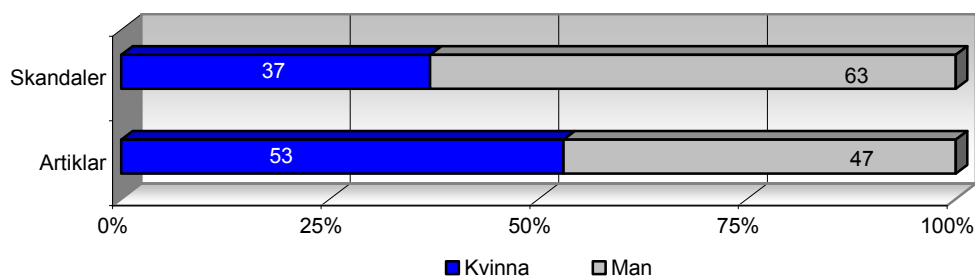
Studiens resultat

Av studiens samtliga frågor redovisas nedan de åtta huvudsakliga forskningsresultaten.

Resultat 1: Medierna skriver mer om kvinnor än om män, mycket mer

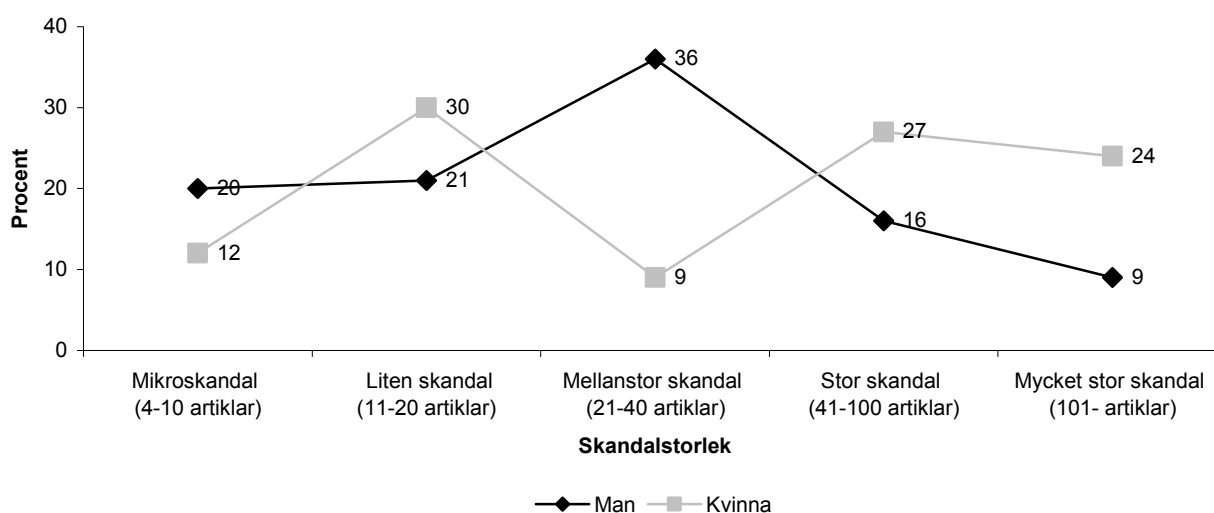
Hur vidsträckt och ansenlig är medierapporteringen av politiska skandaler med manliga och kvinnliga huvudpersoner? Ett första svar på frågan är att medierna *skriver betydligt mer om kvinnliga politiska skandaler än manliga politiska skandaler*. Männerna i studien representeras av 2065 artiklar och som är fördelade på 58 skandaler. Kvinnorna i studien representeras av 2280 artiklar och som är fördelade på 34 skandaler. Relationen mellan antal skandaler och artiklar framgår i diagram 1.

Diagram 1: Antal skandaler och artiklar fördelade på kön

Kvinnorna representerar knappt 40 procent av samtliga skandaler samtidigt som de representerar drygt 50 procent av studiens artiklar. I den genomsnittliga manliga skandalen publiceras 35 artiklar medan det publiceras 69 artiklar i den genomsnittliga kvinnliga skandalen. Den kvinnliga skandalen har i genomsnitt en dubbelt så stor medial omfattning som en manlig skandal. Att kvinnor ges en betydligt större mediebevaktning än män är extra intressant mot bakgrund att i den normala politiska nyhetsjournalistiken är tvärtom. Kvinnor ges där ofta ett mindre medialt utrymme jämfört med deras manliga kollegor (Pihlblad 2010:165).

Diagram 2: Skandalernas mediala storlek - antal publicerade artiklar per skandal

Det finns inget utrymme för en mellanstor omfattning av medierapporteringen bland kvinnorna vilket är fallet bland männen. En kvinna ges antingen en liten eller en stor omfattning av medierapporteringen, ingenting mitt i mellan. En liten eller en kort skandal behöver inte innebära ett enkelt slut för huvudpersonen. En anledning till att en skandal blir liten beror på huvudpersonen agerande under skandalen med exempelvis en eventuell timeout eller avgång.

Resultat 2: Kvinnors överträdelser sker i den privata rollen medan mäns överträdelser sker i den offentliga rollen

En skandal inträffar antingen inom ramen för det privata eller inom ramen för huvudpersonens tjänsteutövning. En uppdelning mellan det privata och det offentliga visar en skillnad mellan könen. För männen sker skandalens överträdelse i den offentliga rollen i större utsträckning än för kvinnorna. Motsatt gäller att kvinnornas överträdelser i större utsträckning sker i den privata rollen än bland männen. Bland kvinnorna sker 65 procent av skandalöverträdelserna i den privata rollen respektive 35 procent i den offentliga rollen. Bland männen sker 43 procent av skandalöverträdelserna i den privata rollen respektive 57 procent i den offentliga rollen.

En annan skillnad framkommer av skandalernas huvudsakliga karaktär. I skandaler med manliga huvudpersoner behandlas huvudsakligen moraliska aspekter av överträdelserna i medierna. Det är ett moraliskt gränsöverskridande som huvudpersonen anses ha gjort sig skyldig till. För kvinnorna i studien förhåller det sig på helt motsatt vis. I dessa fall har en klar

majoritet av skandalerna en medierapportering av en juridisk karaktär. Den moraliska aspekten har en mer undanskynd betydelse och fokus riktas mot frågan om huruvida huvudpersonen har begått sig skyldig till något brott? Ofta är verkligheten dock varken svart eller vit. Många skandaler innehåller såväl moraliska som juridiska aspekter.

Resultat 3: Medierapporteringens har olika tidsliga fokus för manliga och kvinnliga skandaler

Varje artikel har en tidslig fokus. Artikelns brödtext kan uppehålla sig antingen vid *det som har hänt*, *det som händer nu* eller *det som kan komma att hända*. Fokus på dåtid, nutid eller framtid skiljer sig markant mellan männen och kvinnorna. Ligger problemet i nutiden eller framtiden? För männen är det främst huvudpersonens nutida hantering av den politiska skandalen som är det problem som står i fokus. För kvinnorna är det däremot främst deras framtida möjlighet till ett fortsatt utövande av nuvarande arbetsuppgifter som är det problem som står i fokus.

Tabell 4: Artikelns huvudsakliga tidsliga fokus? (procent)

Artikelns tidsliga fokus	Huvudpersonens dåtida agerande	Huvudpersonens nutida hantering av den politiska skandalen	Huvudpersonens framtida möjlighet till ett fortsatt utövande av nuvarande arbetsuppgifter	Totalt
Man	44	47	9	100
Kvinna	42	31	27	100

Differenserna är stora och ger en tydlig bild av en medierapportering med olika tidsliga fokus för män och kvinnor. Fokus på **hur** huvudpersonen skall kunna hantera skandalen för att gå vidare är mer vanligt bland männen. Fokus på **om** huvudpersonen kan fortsätta efter skandalen, och dess konsekvenser, är vanligare förekommande bland kvinnorna.

Mediernas olika fokus avspeglar sig i de personliga konsekvenser som skandalen får för huvudpersonen där kvinnor i högre utsträckning lämnar sitt förtroendeuppdrag än männen som i högre utsträckning fortsätter sitt förtroendeuppdrag.

Resultat 4: I kvinnliga skandaler riktas en större fokus på diskussioner om skandalens utgång och möjliga lösningar

I mediernas gestaltning av en politisk skandal ingår att erbjuda läsaren möjliga lösningar på den uppkomna situationen. Medierna får rollen av problemlösare och journalistiska frågor av typen ”vad händer nu” och ”hur kommer det att gå” skapar samtidigt ett intresse för fortsatt nyhetskonsumtion av den aktuella skandalen.

Andelen artiklar som innehåller någon diskussion, kommentar eller information om skandalens utgång skiljer sig markant beroendes på huvudpersonens kön. Tabell 5 framgår att i medierapporteringen av skandaler med kvinnliga huvudpersoner förekommer resonemang om skandalens utgång i betydligt större utsträckning än bland skandaler där huvudpersonen är en man. Könsdifferensen i tabell 5 är 19 procent.

Tabell 5: Förekommer diskussion, kommentar eller information om skandalens utgång?

Förekomst av resonemang om skandalens utgång	Ja	Nej	Totalt
Man	84	16	100
Kvinna	65	35	100

I 35 procent av artiklarna som rapporterar om en kvinnlig skandal innehåller någon typ av problemlösning. Motsvarande andel bland männen är endast 16 procent. Också vilken typ av problemlösning som diskuteras skiljer sig mellan manliga och kvinnliga politiker. Det är främst två skillnader

1. Av samtliga artiklar som behandlar en manlig skandal och som för en diskussion om skandalens utgång har 25 procent en fokus på hur vederbörande skall kunna fortsätta sitt förtroendeuppdrag. Motsvarande andel bland kvinnorna var 16 procent.
2. Av samtliga artiklar som behandlar en kvinnlig skandal och som för en diskussion om skandalens utgång har 70 procent en fokus på en eventuell avgång för huvudpersonen. Motsvarande andel bland männen var 56 procent.

Resultat 5: I kvinnliga skandaler är det personliga ansvarsutkrävandet mer tydligt

Medierna diskuterar inte bara avgång oftare för kvinnliga politiker, de krävs också på avgång i en mycket högre omfattning än manliga politiker. Medierna iträder sig rollen som domare och utdelar ett personligt straff till den åtalade politikern i en medierättegång genom att kräva dennes politiska avgång. Varje skandal måste kunna identifieras genom en enskild person och som kan ställas till svars för ett agerande.

I studien mäts politiskt ansvarsutkrävande på ett flertal olika sätt. Det är viktigt att skilja på förekomsten av att *diskutera* politiskt ansvar och att *utkräva* politiskt ansvar. Med ansvar avses någon form av politisk förändring som en konsekvens av den uppkomna skandalen. I tabell 6 framkommer att avgångskrav höjs i en större utsträckning mot kvinnor än mot män.

Tabell 6: Förekommer krav på huvudpersonens avgång?

Förekomst av krav på huvudpersonens avgång	Ja	Nej	Totalt
Man	95	5	100
Kvinna	88	12	100

Skillnaden mellan könen är betydande. Mediernas gör prioriteringen att det är viktigare att diskutera och utkräva ansvar av kvinnliga politiker än manliga politiker.

Resultat 6: I kvinnliga skandaler riktas en större fokus på huvudpersonen än i manliga skandaler

En artikel kan ha sin fokus på sak eller på person. Med fokus på person blir huvudpersonen det primära är och skandalens överträdelse det sekundära. Omvänt gäller att fokus på sak innebär att överträdelsen står i centrum samt att vem som gjort överträdelsen ges liten relevans. I tabell 3 framkommer att i mediernas rapportering om kvinnor prioriteras en fokus på person i betydligt högre utsträckning än i medierapporteringen om män. Könsskillnaden är 16 procent.

Tabell 3: Fokuserar artikelns innehåll huvudsakligen på skandalens överträdelse eller på huvudpersonen?

Artikels fokus	Fokus är på överträdelsen	Fokus är på huvudpersonen	Totalt
Man	45	55	100
Kvinna	29	71	100

Medierapporteringen om kvinnliga politiker har en starkare personlig fokus än medierapporteringen om manliga politiker. I kvinnliga skandaler är det personliga mer intressant och bedöms vara mer relevant än i manliga skandaler. En förklaring till skillnaderna i fokusering är att kvinnliga överträdelser oftare sker i den privata sfären. I det privata faller strålkastarljuset gärna på det personliga medan i det offentliga står sakförhållanden oftare i fokus.

Resultat 7: Manliga och kvinnliga politiska skandaler tillskrivs olika demokratiska eller politiska konsekvenser

I medieinnehållet ges ibland utrymme för diskussioner och analyser av demokratiska och politiska implikationer som huvudpersonens agerande kan medföra. Endast mindre könsskillnader framkommer i studien vad gäller förekomsten av diskussioner. Bland männen förekommer diskussioner om demokratiska eller politiska implikationer i tolv procent av artiklarna. Motsvarande andel bland kvinnorna är tio procent. Trots små skillnader återfinns dock stora skillnader i den innehållsliga spridningen vilket framgår i tabell 7.

Tabell 7: Förekomst av demokratiska och politiska implikationer av huvudpersonens agerande

Vilka huvudsakliga demokratiska och politiska implikationer diskuteras?	Man	Kvinna
Politikerförakt/politikens anseende	20	26
Politikens innehåll	9	17
Politikens former	5	5
Svårigheter med att rekrytera nya medlemmar och politiskt aktiva personer	1	3
Jävssituation/intressekonflikt	36	4
Minskat stöd i opinionen	6	15
Mediernas makt och demokratiska uppgifter	15	25
Övrig implikation	8	6
Totalt	100	101

Diskussioner om *politikerförakt*, *politikens innehåll* och *svårigheter med att rekrytera medlemmar och politiskt aktiva personer* är betydligt vanligare bland kvinnor än bland män. I medierapporteringen framställs kvinnornas skandaler leda till ett ökat politikerförakt och svårigheter att rekrytera nya politiska krafter på ett sätt som inte görs bland männen.

Medierapportering av en politisk skandal utsätts även för kritik för deras ibland ensidiga och påträngande skildring. De finns ett större journalistiskt ifrågasättande av medierapporteringen i kvinnliga skandaler än i manliga skandaler.

Resultat 8: Kvinnor presenteras i huvudsak utan tjänstetitel medan män i huvudsak presenteras genom korrekt tjänstetitel

Ofta presenteras en huvudperson inte bara genom namn utan även genom dennes titel. I studien framträder små skillnader i hur medierna namnger huvudpersonerna. Dock förekommer större skillnader i hur medierna väljer att titulera huvudpersonerna. I tabell 7 framkommer att könsskillnaden mellan de kvinnor och män som presenteras med korrekt tjänstetitel är tio procent. Studiens kvinnor presenteras betydligt ofta med en felaktig titel än vad som är fallet för männen i studien.⁷

Tabell 8: Presenteras huvudpersonen med tjänstetitel i artikeln?

Huvudsaklig presentation	Ingen tjänstetitel presenteras	Felaktig tjänstetitel presenteras	Korrekt tjänstetitel presenteras	Totalt
Man	46	3	51	100
Kvinna	51	8	41	100

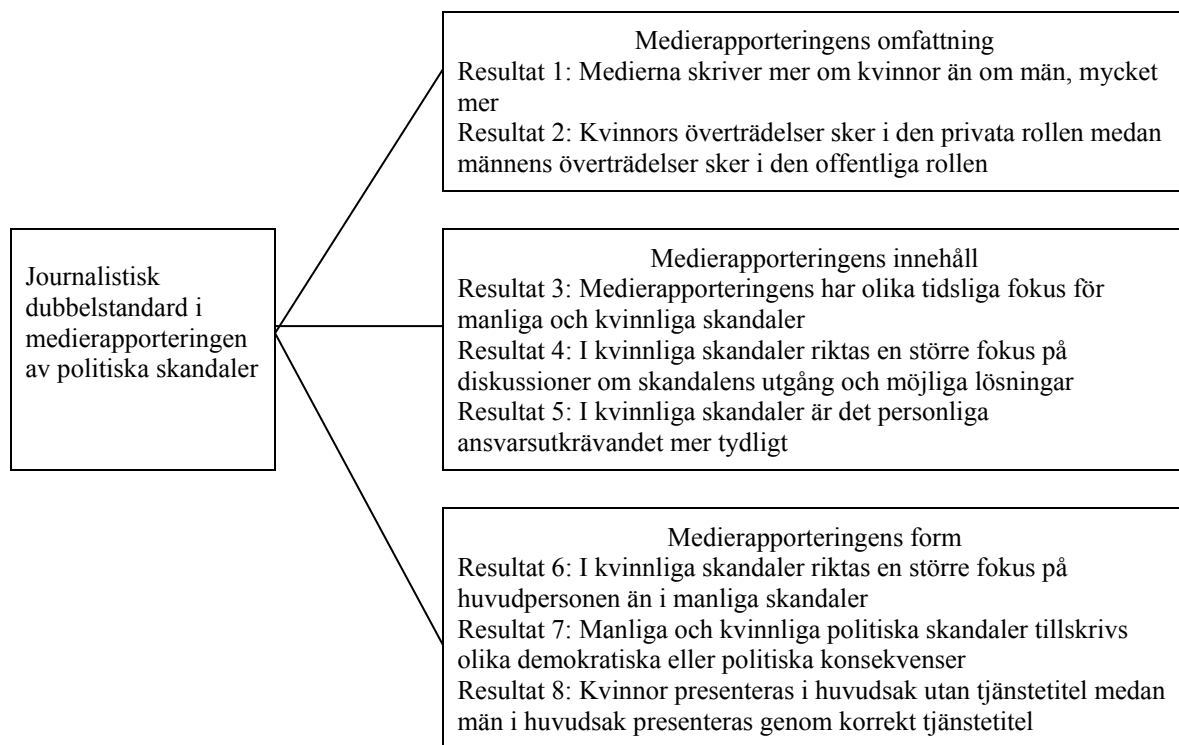
Medierna gör olika prioritering i presentationen av männen och kvinnorna i studien. En kvinnlig politiker blir i första hand presenterad utan tjänstetitel och i andra hand presenterad med en korrekt tjänstetitel. Samtidigt blir en manlig politiker i första hand presenterad med en korrekt tjänstetitel och i andra hand presenterade utan tjänstetitel

Slutsatser och diskussion

I en studie av 92 politiska skandaler mellan 1997-2010 har ett flertal betydande skillnader framkommit vad gäller i vilken *omfattning*, med vilket *innehåll* och i vilken *form* de undersökta medierna rapporterar om män och kvinnor i politiska skandaler. Utifrån analys-schemat i figur 1 har ett resultatschema byggts utifrån artikelns frågeställning och de forskningsresultat som presenterats i artikeln. I studien förekommer starka inslag av en journalistisk dubbelstandard i mediernas bevakning av politiska skandaler. I figur 2 sammanfattas de könsskillnader som påvisats i medierapporteringens omfattning, innehåll och form.

⁷ Med felaktig tjänstetitel avses varianter av den korrekta tjänstetiteln. Exempel på felaktiga tjänstetitlar är (1) LO-basen Wanja Lundby-Wedin, (2) LO-chefen Wanja Lundby-Wedin, (3) LO-Wanja Lundby-Wedin eller (4) LO:s Wanja Lundby-Wedin. Korrekt titel är LO ordförande Wanja Lundby-Wedin eller AMF-styrelseledamot Wanja Lundby-Wedin.

Figur 2: Resultatschema

Vad kan förklara de stora variationerna i medierapporteringen av män och kvinnor i politiska skandaler?

Variationerna kan inte förklaras med att kvinnors skandalöverträdelser är grövre eller mera allvarliga än männens överträdelser. Ej heller kan variationen förklaras utifrån politisk erfarenhet, kompetens, position, eller politisk status. Förklaringar av denna typ kan endast ges tillskrivas enskilda fall. Variationerna i studien kan dock förklaras utifrån genusstereotypa föreställningar om politik och män och kvinnor i politiken.

1. Politik är männens område

Politik har av tradition varit ett område som varit förbehållet mannen. Mannen har alltid symboliserat det politiska livet och när vi tänker på politik tänker vi på män. När vi tänker på höga politiska positioner som statsminister, statsråd eller partiledare ser vi framför oss män som innehar positionerna. Föreställningen om politik som mannens område har gjort att det alltid har funnits en tydlig gränsdragning mellan det offentliga politiska livet och det privata familjelivet. Politiska uppgifter på den offentliga arenan är förbehållet mannen medan familjära uppgifter i den privata sfären är förbehållet kvinnan. Den privata sfären blir en självklar del av den mediala granskning och drabbar kvinnor i större utsträckning än män. Överträdelser i den privata sfären tas som förvändning för att vederbörande kan ifrågasättas i dennes offentliga rollutövning. Att kvinnor ifrågasätts mer än männen i medierapporteringen är beror dels på att de fortfarande är nykomlingar på den politiska arenan. Mannen som norm, och bilden av en politiker som en man gör att kvinnliga politiker ifrågasätts för deras kompetens i yrkesutövningen i en större utsträckning än manliga politiker.

2. Människor har olika förväntningar på män och kvinnor i politiken.

Alla människor har en bild av hur en manlig politiker skall vara och vi har alla en bild av hur en kvinnlig politiker skall vara. Problemet är att dessa bilder inte alltid är likadana vilket ger olika reaktioner vid en politisk skandal. Män och kvinnor mäts inte med samma måttstock i politik i allmänhet och politiska skandaler i synnerhet. En journalistisk dubbelstandard i politiska skandaler riskerar att förstärka stereotypa föreställningar om kvinnligt och manligt. Av kvinnan förväntas en politisk gärning som är fri från skandaler och där felsteg har svårt att få acceptans och förlåtelse. För mannen ges betydligt lättare acceptans och förlåtelse för misstag och felsteg. Det kvinnliga förtroendekapitalet äts fortare upp än det manliga förtroendekapitalet. I medierapporteringen uttrycks en förvåning över de kvinnliga politikernas överträdelse som inte riktigt är fallet bland de manliga politikerna. Kvinnor är mer intressanta än män i politiska skandaler därför att de bryter mot människors förväntningar om dem. Många förväntar sig en kvinnlig politiker som ärlig, ej korrumberad och som sätter familjen före yrkeslivet. Den politiska skandalen riskerar att sätta bilden helt på ända vilket också skapar reaktioner och synpunkter på dennes agerande. De demokratiska konsekvenserna av en skandal kan medvetet eller omedvetet bagatelliseras i manliga skandaler och överdrivs i kvinnliga skandaler. Kvinnliga skandaler leder inte till ett mer ökat politikerförakt än manliga skandaler. Det är inte könet som avgör det. Däremot väljer medierna att fokusera på dessa risker i en större utsträckning i medierapporteringen om kvinnliga skandaler.

Källförteckning

- Aday, Sean and James Devitt. 2001. *Style over Substance. Newspaper Coverage of Female Candidates: Spotlight on Elizabeth Dole.*
- Asp, Kent. 1990. 'Medialisering, medielogik, mediekrafi'. *Nordicom-Information* 1990:4, pp 7-12. Göteborg: Nordicom.
- Alstadt. Ann Charlotte. 2007. *Sjödin vs Bill. En historia om obalanserad mediebevakning. Ordfront magasin.* Nr april/maj.
- Altheide, Donald, L. & Snow, Robert, P. 1991. *Media Worlds in the Postjournalism Era.* New York: Aldine De Gruyter.
- Bengtsson, Jesper. 2001. *Mäktiga medier, mager demokrati.* Stockholm: Bilda Förlag.
- Bergh, Andreas. (2006): Om kön och skandaler. Blogginlägg på Bergsbetraktelser. <http://berghsbetraktelser.squarespace.com/blogg/2006/10/17/om-kn-och-skandaler.html>. 2006-10-17.
- Braden, Maria. 1996. *Women politicians and the media.* The university press of Kentucky.
- Bratt, Peter. 2007. *Med rent uppsåt.* Stockholm : Bonnier
- Bromander, Tobias. 2007. *Könsskillnader i medierapportering av politiska skandaler. Bevakas kvinnliga politiker annorlunda än manliga politiker?* Uppsats presenterad vid metodinternat, Haga slott, 11-12 juni 2007

Bystrom, D.G. (2005). Media content and candidate viability: The case of Elizabeth Dole. In M. S. McKinney, D. G. Bystrom, L. L. Kaid, & D. B. Carlin (Eds.). *Communicating politics: Engaging the public in democratic life*. New York: Peter Lang.

Bystrom, D. G. Robertson, T. A. & Banwart, M. C. (2001) Framing the Fight: An Analysis of Media Coverage of Female and Male Candidates in Primary Races for Governor and U.S. Senate in 2000. *American Behavioral Scientist*. No. 44, 1999-2013.

Cappella, Joseph N. & Jamieson, Kathleen. 1997. *Spiral of cynicism. the press and the public good*. New York : Oxford University Press.

Edin, Anna & Widestedt, Kristina. 2001. *Bimbon och den manliga medielogiken : en studie av journalistisk debatt om journalistik*. Rapport nr 3:2001. Stockholm: Stiftelsen Institutet för mediestudier.

Ekdal, Niklas. (2006): *Nya moderater och gamla synder*. Dagens Nyheter, 2006-10-15.

Entman, Robert M. 1993 Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *The Journal of Communication*. Vol 43. no 4.

Entman, Robert M. 1989a. *Democracy without citizens - media and the decay of American politics*. New York : Oxford University Press.

Entman, Robert M. 1989b How the Media Affect What People Think: An Information Processing Approach. *The Journal of Politics*. Vol 51. no 2.

Fowler, R. 1991. *Language in the News: Discourse and Ideology in the press*. London: Routledge

Garne, Cecilia. & Nesser, Johannes. *Männen bakom kometkarriären. Expressen har kartlagt ministers uppgång och fall*. Expressen, 2006-10-21.

Ghanem, Salma. 1997. Filling the tapestry: the second level of Agenda Setting. In McCombs, Maxwell E, Shaw, Donald L & Weaver, David (ed.). 1997. *Communication and democracy : exploring the intellectual frontiers in agenda-setting theory*. Mahwah : New Jersey.

Ghersetti, Marina. 2004. Sensationsjournalistikens mekanismer. I Nord, Lars. & Strömbäck, Jesper (red). *Medierna och demokratin*. Lund: Studentlitteratur.

Ghersetti, Marina. 2000. *Sensationella berättelser : en studie av nyheter från Angola 1987 och om prinsessan Diana 1997 i dagstidningar, radio och TV*. Göteborg : Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet.

Goffman, Erving. 1974. *Frame Analysis – An Essay on the Organization of Experience*. New York: Free Press.

Goldenberg, Eddie N., and Michael W. Traugott. 1984. *Campaigning for Congress*. Washington, DC: Congressional Quarterly Press.

Goldenberg, Eddie N., and Michael W. Traugott. 1987. "Mass Media Effects in Recognizing and Rating Candidates in U.S. Senate Elections." In *Campaigns in the News: Mass Media and Congressional Elections*, ed. Jan Vermeer. New York: Greenwood Press.

Heldman, C. Carroll, S. J. Olson, S. (2000). *Gender Differences in Print Media Coverage of Presidential Candidates: Elizabeth Dole's Bid for the Republican Nomination*. Paper presented at the annual meeting of the American Political Science Association, Washington, DC.

Hernes, Gudmund. 1978. Det medievriddede samfunn, i Hernes, G (red) 1978, *Forhandlingsøkonomi og blandingsadministrasjon*. Oslo: Universitetsforlaget.

Hultén, Lars. J. 1993. *Journalistikens villkor*. Stockholm: Natur & Kultur.

Hvitfelt, Håkan. & Karvonen, Lauri . (red.). 2002. *Den personliga politiken*. Sundsvall : Demokratiinstitutet.

Jiménez, Fernando. 2004. *The Politics of Scandal in Spain: Morality Plays, Social Trust, and the Battle for Public Opinion*. *American Behavioral Scientist*. No. 47.

Jarlbro, Gunilla. 2004. *Krisjournalistik eller journalistik i kris? : en forskningsöversikt om medier, risker och kriser*. Stockholm : Krisberedskapsmyndigheten

Johansson, Patrik. 2004. *I skandalers spår. Minskad legitimitet i svensk offentlig sektor*. Göteborg : Förvaltningshögskolan, Göteborgs universitet.

Kahneman, Daniel & Tversky, Amos. 1984. Choices, Values, and frames. *American Psychologist*. Vol. 39, Nr. 4.

Kahn, Kim Fridkin. 1991b. "Senate Elections in the News: Examining Campaign Coverage ." *Legislative Studies Quarterly* vol. 16: 3:349-374.

Kahn, Kim Fridkin. 1992. " Does Being Male Help? An Investigation of the Effects of Candidate Gender and Campaign Coverage on Evaluations of U.S. Senate Candidates." *The Journal of Politics* vol. 54, 2:497-517.

Kahn, Kim Fridkin., and Edie N. Goldenberg. 1991. "Women Candidates in the News: An Examination of Gender Differences in U.S. Senate Campaign Coverage." *Public Opinion Quarterly* 55:180-99.

Kroon, Åsa. 2007. Hur kunde du Gudrun. Om stereotyper, skandaler och strategier I en medialiserad värld. I Emström, Mats. & Kroon, Åsa (red). *Paketerad politik. Elva essäer om journalistik och medier*. Stockholm: Carlssons.

Kroon, Åsa & Ekström, Mats. 2006. *Vulnerable woman, raging bull or mannish maniac? Gender differences in the visualization of political scandals*. Paper presented at the Visual Communication Division at ICA'S Annual Conference in San Francisco.

Liran-Alper, D. 1994. *Media representation of Women in Politics: Are they still domineering dowagers and scheming concubines?*. Paper to the IMCR/AIERI Conference 1994.

- Logue, John. 1988. Conclusion: appreciating scandal as a political art form, or, making an intellectual virtue of a political vice. I, Markovits, Andrei S & Silverstein, Mark. *The politics of scandal : power and process in liberal democracies*. New York : Holmes & Meier.
- Lopez-Escobar, Esteban, Llamas, Juan Pablo, McCombs, Maxwell & Rey Lennon, Federico. 1998. Two Levels of Agenda Setting Among Advertising and news in the 1995 Spanish Elections. *Political Communication*. Vol 15, no 2.
- Lull, James. & Hinerman, Stephen. 1997. The search for scandal. I, Lull, James. & Hinerman, Stephen. (ed.). *Media scandals : morality and desire in the popular culture marketplace*. Oxford : Polity.
- Markovits, Andrei S & Silverstein, Mark. 1988. Introduction : power and process in liberal democracies. I, Markovits, Andrei S & Silverstein, Mark. *The politics of scandal : power and process in liberal democracies*. New York : Holmes & Meier.
- McCombs, Maxwell E. & Reynolds, Amy. 2002. News Influence on Our Pictures of the World. I Bryant, Jennings . & Zillmann, Dolf. *Media effects : advances in theory and research*. (2nd ed.). Mahwah, New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates.
- McCombs, Maxwell E. Llamas, Juan Pablo, Lopez-Escobar, Esteban & Rey Lennon, Federico. 1997a. Candidate Images in Spanish Elections: Second-Level Agenda-Setting Effects. *Journalism & Mass Communication Quarterly*. Vol. 74, no 4.
- Nord, Lars. 2001. *Statsråden och dreven – Reiner-affären 1983 och Freivalds-affären 2000*. Stockholm: Stiftelsen Institutet för mediastudier.
- Petersson, Olof. & Carlberg, Ingrid. 1990. *Makten över tanken*. Stockholm: Carlssons.
- Pihlblad, Anders. 2010. *Drevet Går. Om mediernas hetsjakt*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Ross, Karen; Sreberny-Mohammadi, Annabelle. 1997. Playing house--gender, politics and the news media in Britain. *Media, Culture & Society* vol 19 1:1997 101-110.
- Ross, Karen; Sreberny-Mohammadi, Annabelle. 1996. Women MPs and the Media: Representing the Body Politic. *Parliamentary Affairs*. 1996; 49: 103-115.
- Schyman, Gudrun. (2006): *Kvinnor granskas hårdare än män*. Expressen, 2006-10-14.
- Sherman, Lawrence W. 1989. The Mobilization of scandal. I, Heidenheimer, Arnold J. Johnston, Michael. & LeVine, Victor T. (ed.). *Political corruption : a handbook*. New Brunswick, New Jersey : Transaction Publ., cop.
- Strömbäck, Jesper. 2004. *Medierna som fjärde statsmakt – en studie av innebörden av begreppet granskande journalistik*. Sundsvall : Demokratiinstitutet
- Thompson, John. B. 2000. *Political Scandal – Power and Visibility in the Media Age*. Cambridge: Polity Press.
- Strömbäck, Jesper. 2000. *Makt och Medier – En bok om samspelet mellan medborgarna,*

medierna och de politiska maktavarna. Lund: Studentlitteratur.

Strömbäck, Jesper. 1998. *Medielogik och medialiserade politik*. DMI-rapport 7. Sundsvall: Demokratiinstitutet.

Strömbäck, Jesper. 1997. *Medielogik, demokratilogik och det öppna samhällets villkor*. Sundsvall: Demokratiinstitutet.

Sundin, Mathias. 2008. *Sarah Palin. Rätt sorts kvinna?* Timbro medieinstitut.

Thompson, John. B. 2000. *Political Scandal – Power and Visibility in the Media Age*. Cambridge: Polity Press.

Wahlberg, Stefan. 2008. *Ett oavvisligt allmänintresse : om mediedrev och politiska affärer*. Stockholm : Timbro.

Wibeck, Victoria, Forstorp, Per-Anders & Economou, Konstantin. 1998. *En god affär i Motala : journalisternas avslöjanden och läsarnas etik*. SOU 1998:63. Stockholm : Fritzes offentliga publikationer.